

Laa Ä°laah Ä°ll-Allah jechuun Maal jechu?-Kutaa-1

Description

Bismillah jennee imala jalqabnaa
 Laa ilaah ill-Allah jennee ragaa baana
 Muhammadan rasulullah jennee itti guuttannaa
 Hiika Laa ilaah ill-Allah beekuf Mawlaa gargaarsifannaa
 Ikhlaasaa fi sadaada akka nuuf kennu Isa kadhannaa

Laa ilaah ill-Allah sirritti beekuu fi hubachuuf hiika jechoota barbaachisoo beekun karaa laaffisa. Osoo hiika jechoota kanniini hin beekin takkamaan Laa ilaah ill-Allah hiikutti yoo seenne hubannoo quubsaa osoo hin argatin hafna. Jechoota armaan gadi haala salphaan akka hubatamaniif jalqaba akka lugaatti, itti aansine akka shariâ€™aatti ni ilaalla. Akka lugaatti yommuu jennu jecha Afaan Arabiffaa keessatti beekkamudha. Shariâ€™aan immoo jecha kanatti seeraa fi ulaagaalee kaaâ€™un hiika jecha kana ni balâ€™ise. Fkn, akka lugaatti salaata jechuun kadhaa (duâ€™aayi) dha. Garuu akka shariâ€™aatti dhaabbata, rukuâ€™a, sujuuda, zikrii fi seerota biroo kan of keessaa qabuudha. Kanaafu, namni Islaama sirritti hubachuuf jalqaba jecha akka lugaatti beeku, ergasii akka shariâ€™aatti beeku isa barbaachisa.

Hiika Jechoota Ijoo

Jechoota armaan gadi jalqaba akka lugaatti dhiyeessina. Ergasii akka shariâ€™aatti ilaalla. Sirritti akka hubatamuuf hiikni jechaa dhumarratti ingiliffaan kenname jira.

Akka lugaatti:

Islaama-jechuun Rabbii Tokkichaaf harka kennu, buluu fi Isaaf gadi jechuudha.[\[1\]](#)

Musliima-jechuun nama Rabbiif harka kenne, bulee fi Isaaf gadi jedhuudha.

Iimaana-jechuun dhugoomsu fi amanuudha.- (Ingiliffaan â€œiimaana-belief, faithâ€•)

Muâ€™mina- jechuun nama amanee. -(Ingiliffaan â€œMuâ€™mina-Believerâ€•)

Ihsaan-tola oolu

Ibaadaa-jechuun gadi jechuu fi of gadi qabuu- (Ingiliffaan â€œIbaadaa-worshipâ€•)

Tawhiida-tokkichoomsu (monotheism)

Islaamni utubaalee (arkaana) shan qaba. Isaaniis:

1. Laa ilaah ill-Allah Muhammadan rasulullah (Dhugaan gabbaramaan Rabbiin malee hin jiru, Muhammad Ergamaa Rabbiiti)• jedhenii ragaa bahuu.
2. Salaata sirnaan salaatu
3. Zakaa kennu
4. Jiâ€™a ramadaanaa soomu
5. Namni hajju dandaâ€™u hajjii hajjuu

Musliima jechuun nama Rabbiif harka kenne, buluu fi ajajamuudha.

Akka shariâ€™aatti **iimaana:**

Ø¥Ø¹ØªÙ, Ø§Ø¬ Ø¬Ø§Ù, Ù, Ù, Ø¬ Ù¬Ù, Ù¬Ù, Ø¬Ø§Ù, Ù, Ø³Ø§Ù† Ù¬Ø¹Ù Ù, Ø¬Ø§Ù, Ø¬Ù¬Ø§Ø±Ø iimaana jechuun â€œqalbiin amanuu, arrabaan dubbachuu fi qaamoleen hojii hojjachuudha.â€•[8]

Iimaanni utubaalee (arkaana) jaha qaba. Isaaniis:

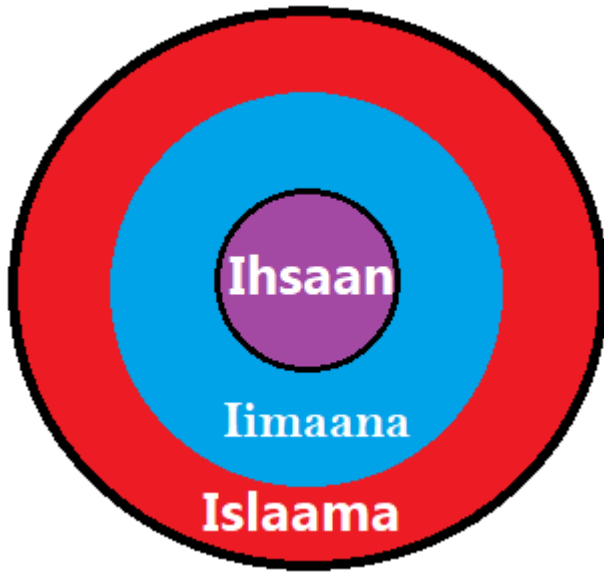
1. Rabbii oltaâ€™aatti amanuu
2. Malaykoota Isaatti amanuu
3. Kitaabban Isaatti amanuu
4. Ergamtoota Isaatti amanuu
5. Guyyaa Aakhiraatti amanuu
6. Qadaratti (wanta Rabbiin dursee murteessetti) amanuu

Utubaalee kanniin takka takkaan ilaaluuf barruu tana dubbisuun ni dandaâ€™ama:

http://sammubani.com/2019/01/20/guduunfaa-iimaanaa/#.XiC__sj7TIV

Muâ€™mina jechuun nama utubaalee iimaanaa jahan armaan olitti shakkii tokko malee dhugaan amanee fi hojii gaggaarii itti ajajame hojjatuudha.

Islaamni fi iimaanni wal keessa seenu. Yeroo garii hiikni isaani tokko taâ€™a. Yeroo garii immoo gargar taâ€™a. Islaamni fi iimaanni bakka tokkotti yoo dhufan, yeroo kanatti iimaanni qalbiin amanuu fi hojii qalbiiti. Islaamni immoo dubbii fi hojii alaa qaamoleen hojjataniidha. Fakkiin armaan gadi kana hubachuuf nama gargaara

Islaamaa fi iimaanni bakka garagaraatti yoo dhufan immoo hiikni isaanii tokko taâ€™TMa. Lamaan isaanitu hundee fi damee amantii guutuu, dubbii fi hojiwwan keessaa fi alaa of keessatti qabatu. Balâ€™TMinnaan barruu tana dubbisuun ni dandaâ€™TMama: <http://sammubani.com/2018/06/09/islaama-fi-iimaana/#.XiC2ksj7TIU>

Ihsaanni tola ooludha. Faallaa isaa â€œHamtuu (wanta badduu) hojjachuudhaâ€• Ihsaanni waa lama of keessatti qabata:

1ffaaâ€“ Ibaadaa bareechisanii sirnaa fi qulqullinnaan hojjachuu. Ihsaana kana ilaalchise, Ergamaan Rabbii (SAW) ni jedha: **Akka waan Isa argituutti Rabbiin gabbaruudha. Osoo ati Isa arguu baatteyyuu dhugumatti Inni si arga.**â€• [Sahih Muslim 8 a](#) Geengoo armaan olii keessatti ihsaanni barbaadame ihsaana gosa kanaati.

2ffaa-Gabroota Rabbiitti tola oolu-kan akka qabeenya isaaniif kennu, beekumsa isaan barsiisu, isaan gorsuu, toltutti ajajuu fi badduu irraa dhoowwu, fi kanneen biroo.

Akka shariâ€™TMaatti kufrii:

Ø§Ù„, ÛƒÙ•Ø± Û‡Ùˆ ÛƒÙ„, Ø¥Ø¹ØªÙ„, Ø§Ø¯ Ø£Ùˆ Û„, Ø£Ùˆ Ø¹Ù Û„, ÛŠÙ†Ø§Ù•ÙŠ Ø§Ù„, Ø¥ÙŠÙ Ø§Ù†

â€œKufrii jechuun amanti yookiin dubbii yookiin hojii hunda iimaana faallessuudha.â€• Damee fi sadarkaa adda addaa qaba.

Yookiin kufrii jechuun amanuu fi dhugoomsu diduudha. Kufriin faallaa iimaanati. Akkuma duratti jenne iimaana jechuun Rabbitti, malaykoota, kitaabban Isaatti, Ergamtootatti Isaatti, Guyyaa Aakhiratti, qadaratti dhugaan amanuu fi ifaa fi dhoksatti wanta Nabiyyiin (SAW) fide hojii irra oolchudha. Kufriin amanti ykn hojii ykn dubbii irraa wanta iimaana kana faallessuudha. Hundeen kufrii Rabbii oltaâ€™TMaatti amanuu diduudha. [\[9\]](#)

Hiikni tawhiida fi ibaadaa itti fufaâ€™,

Kitaabban wabii:

- [1] [Al-Imaanu haqiiqatuh, khawaarimuh, nawaaqiduh inda ahli sunnati wal jamaa€™™a](#)-fuula 206, Abdullah bin Abdulhamid Al-Asarii
- [2] [Madda olii-fuula 675](#)
- [3] [Ash-Shirku fiil qadiimi wal hadiisi](#)-fuula 113-115, Abu Bakr Muhammad Zakariya
- [4] [Madda olii-fuula 119](#)
- [5] [Madda olii-fuula 116](#)
- [6] <https://www.almaany.com/ar/dict/ar-en/%D8%B4%D8%B1%D9%83/>
- [7] [Sharikh salaasatu usool-fuula 68-69](#), Ibn Useymiin
- [8] [Madda olii fuula 79, Explanation of the Three Fundamental Principles of Islaam](#), fuula 9, 65, [Al-Imaanu haqiiqatuh, khawaarimuh, nawaaqiduh inda ahli sunnati wal jamaa€™™a](#)-fuula 76, Abdullah bin Abdulhamid Al-Asarii,
- [9] [Madda olii-fuula 676](#)

Date Created

January 19, 2020

Author

admin